

د مالي ستونزو د اوارې کميسيون

له طالبانو را وروسته دوره کې کوم څه چې خلک يې په هر غم او بڼادي کې د جوړېدو غږ اوري هغه د کميسيون نوم دی. مور په دې وروستيو کې د يو بل کميسيون له جوړېدو څخه خبرتيا تر لاسه کړې، چې هغه د مالي ستونزو د اوارې کميسيون بلل کېږي. د نوموړي کميسيون د جوړېدو په اړه د افغانستان بانک رييس بناغلي عبدالقدیر فطرت ويلي چې دا کميسيون په ډېرې چټکۍ سره د مالي شخړو قضیې اواروي.

افغان چارواکي وايي، دا کميسيون د بانکونو او دغه راز د مخابراتو په برخه کې مغلفې ستونزې اواروي او د دې ترڅنګ د مخابراتي خدمتونو څرنگوالی هم څاري.

قدیر فطرت وايي په خوا په افغانستان کې داسې کومه مرجع نه وه، چې د مخابراتي خدمتونو او بانکدارۍ د سکتور په برخه کې يې ستونزې اوارې کړي وای.

بناغلي فطرت، چې په کابل کې يې د مالي ستونزو د اوارولو د کميسيون د پرانيستلو پر مهال يې له خبريالانو سره خبرې کولې وويل، دا نوی جوړ شوی کميسيون په بانکدارۍ پورې اړوندې پېښې، مالي او مخابراتي کړکېچونه څاري، ارزوي او بيا يې په اړه اړوندو ادارو ته د سلا مشورې لپاره ورکوي نوموړی زياتوي:

"ګټه يې داده، چې دا کميسيون به په ډېرې چټکۍ سره قضیې اواروي، ځکه چې د دې کميسيون ډېر غړي متخصصين دي، په مخابراتي او بانکي چارو کې زموږ په اوسني قضايي سېستم کې دومره پرمختللی تخصص نشته، دوی له يوې خوا تخصصي بڼه لري او له بلې دا چې کميسيون په ډېرې چټکۍ سره د مالي شخړو قضیې اواروي"

دا نيمه قضايي کميسيون د افغانستان بانک د قانون په چوکاټ کې جوړ شوی، چې له شپږو مياشتو راهيسې يې په غير رسمي توګه په کار پيل کړی او ځينې مالي او مخابراتي ستونزې يې اوارې کړې دي.

د دې کميسيون مشر عبدالله دورانی وايي دوی هڅه کوي، چې يوه قضیه له قانون سره سمه لومړی په دوستانه چاپيريال کې اواره کړي او که چېرې په پنځه لس ورځو کې قضیه اواره نه کړي نو بيا به وروستی پرېکړه محکمه کوي.

خو دی وايي، په هر حال هڅه کوي، چې قضیې د نړيوالو معيارونو پر اساس اوارې کړي:

"دا خلک لورې زده کړې لري، هغوی غواړي په نړيوالو معيارونو باندې دا قضايوي وڅېړي او د انصاف له مخې پرېکړې وکړي، څارنه خو نه کېږي خو که قضیې په يوه طرف فيصله شي نو هغوی مختار دي چې محاکمو ته ولاړ شي."

د افغانستان د مخابراتو وزارت هم د دغه کميسيون د جوړېدو هرکلی کړی او هيله يې څرګنده کړې، چې د دې کميسيون د بې لوري اقداماتو په پايله کې به مخابراتي خدمتونه لا هم پياوړي شي.

په افغانستان کې د نوي حکومت له جوړېدو وروسته د خصوصي سکتور د سياليو په ډګر کې د بانکونو او مخابراتو په برخه کې د پام وړ پرمختګ شوی، چې دا مهال له پنځه لسو زيات خصوصي بانکونه او له پنځو زيات د مخابراتو د سکتور کمپنۍ فعاليت لري.

که چېرې د مالي ستونزو د اوارې نوي اداره يا نوی کميسيون چې د افغانستان بانک په چوکاټ کې فعاليت کوي هم د نورو کميسيونو او نورو ادارو په ډول خپل کار مخته يوسي او په خپلو کارونو کې د نورو ادارو په ډول ناکام پاتې شي نو دا به له يوې خوا په دولت او چارواکو باندې د خلکو اعتماد او باور ته صدمه ورسوي او له بلې خوا به د هېواد اقتصاد ته يوه لويه ضربه وي او نور به بيا خلک د چارواکو په کميسيونو او نوو ادارو بې اعتماد شي او د کميسيونو او ادارو جوړښت ته به د ملنډو په سترګه کتل کېږي، نه د يوې ادارې په سترګه، ځکه چې تر دې مخکې د فساد او رشوت پر ضد اداره، د اداري اصلاحاتو کميسيون، د بېرنيو طبيعي پېښو د کچې د تېټوالي اداره او داسې نورو ادارو فعاليت درلود چې ډېرې يې په خپلو کارونو کې نه دي بريالي او له بلې خوا اوس هېوادوال د کميسيون له نوم څخه بده وړي، ځکه چې په دې حکومت کې تر هر څه کميسيونونه ډېر دي خو پايله يې کمزورې ده. /پاڼی/